

Penetrerende hodetraume

En jente i skolealder ble brakt til sykehus etter en ulykke der hun utilsiktet var blitt truffet av et tappjern, som ble sittende fast i pannen. Jenta var hele tiden ved bevissthet, og fremmedlegemet ble aldri forsøkt fjernet før innleggelsen.

Da pasienten ankom sykehuset, var hun våken (Glasgow Coma Scale skår 15), og det var ingen påvisbare nevrologiske utfall. Det ble tatt CT caput (scout-bilde) i akuttmot-taket. CT-undersøkelsen viste at tappjernet penetrerte kraniet (bilde), men det var ingen tegn til skade på parenkym eller noen intrakraniel blødning. Tappjernet sto nær midtlinjen, og man fryktet skade av fremre del av sinus sagittalis superior, med potensiell blodningsrisiko. Pasienten ble tatt direkte til operasjonsstuen og lagt i narkose, og tappjernet ble fjernet. Spissen penetrerte så vidt dura, uten at det forelå skade på sinus sagittalis superior. Duradefekten ble reparert med et durasubstitutt (Duragen), og det ble gjort en kirurgisk revisjon av sårkanalen. Pasien-tten fikk tetanusprofylakse og antibiotikapro-fylakse preoperativt. Postoperativt fikk hun antibiotika intravenøst i en uke. Det oppsto ingen komplikasjoner etter hodetraumet.

Penetrerende hodetraumer hos barn er på verdensbasis dominert av skudd- og stikk-skader (1), men ses sjeldent i Norge. Ved mistanke om penetrerende hodeskade bør pasienten etter vår vurdering innlegges i sykehus og undersøkes med CT caput. Dette er viktig for raskt å kunne avdekke behovet for kirurgisk behandling og for preoperativ planlegging.

Pasient og pårørende har gitt samtykke til at artikelen blir publisert.

Vi takker Klinikken for bildediagnostikk, St. Olavs hospital, som utførte CT-undersøkelsen.

Johanne Marie Iversen
johanniv@stud.ntnu.no
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Sasha Gulati
Kent Gørán Moen
Nevrokirurgisk avdeling
St. Olavs hospital
og
Institutt for nevromedisin
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Johanne Marie Iversen (f. 1989) er medisin- og forskerlinjestudent.
Forfatter har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Sasha Gulati (f. 1981) er ph.d., spesialist i nevro-kirurgi og overlege.
Forfatter har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Kent Gørán Moen (f.1982) er lege i spesialise-ring i nevrokirurgi og ph.d.-kandidat.
Forfatter har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Litteratur
1. Schechter SC, Betts J, Schechter WP et al. Pediatric penetrating trauma: the epidemic continues. *J Trauma Acute Care Surg* 2012; 73: 721–5.

Mottatt 1.2. 2013, første revisjon innsendt 11.3. 2013, godkjent 16.4. 2013. Medisinsk redaktør Merete Kile Holtermann.